

ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА
щодо виконання Регіональним центром
з надання безоплатної вторинної правової допомоги
у Тернопільській області
річного плану діяльності на 2018 рік у II кварталі

ЗМІСТ

Розділ I. Основні заходи, що були здійснені за пріоритетами

1.1 Переорієнтація системи БПД з надання правової допомоги окремим фізичним особам на посилення правової спроможності та правових можливостей територіальних громад.

1.2 Створення ефективної системи управління правовими знаннями та розвиток людського потенціалу правничої спільноти та партнерських мереж системи БПД.

1.3 Децентралізація системи БПД.

1.4 Поступовий перехід від моделі залучення адвокатів exofficio до моделі офісів громадського захисту у кримінальних провадженнях.

1.5 Розбудова комплексної інформаційно-аналітичної системи забезпечення надання безоплатної правової допомоги та впровадження інших новітніх інформаційних технологій.

Розділ II. Результативні показники діяльності

Розділ I. Основні заходи, що були здійснені за пріоритетами

1.1 Переорієнтація системи БПД з надання правової допомоги окремим фізичним особам на посилення правової спроможності та правових можливостей територіальних громад

Регіональний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Тернопільській області (далі - Регіональний центр) протягом II кварталу 2018 року забезпечив проведення правопросвітницьких заходів для громад та спільнот, зокрема щодо можливостей для вирішення правових питань, змісту основних реформ, що проводяться Урядом України. Під час заходів широко розповсюджувались інформаційні буклети.

Так, було організовано та проведено правопросвітницькі заходи (зустрічі-інформування) з найактуальніших питань життя громади.

- *Круглий стіл на тему: "Підвищення ефективності управління земельними ресурсами в аграрній сфері. Можливості та інструменти для розвитку сільських громад та агровиробників" відбувся у Тернополі. Участь у заході менеджер з якості Регіонального центру Віталій Сольський. Основним предметом обговорення стали практичні підходи до врегулювання питань управління земельними ресурсами в межах сільських громад, інструменти та приклади ефективного використання земельних ресурсів для розвитку сільських територій та агробізнесу.*

Проведено інформаційно-просвітницький захід для цільової аудиторії - посадових осіб суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії насильству:

24 квітня 2018 року відбувся круглий стіл на тему «Взаємодія суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. Забезпечення доступу до безоплатної правової допомоги». Участь в роботі круглого столу взяли представники суб'єктів, уповноважених на здійснення функцій у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, а також громадських об'єднань.

Метою заходу було покращення якісного рівня співпраці, а також ефективної комунікації уповноважених структур та обговорення практичних проблем, що виникають при реалізації норм Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству». Суддя Олег Вийванко ознайомив присутніх з практикою Європейського суду з прав людини у сфері боротьби з явищем насильства у суспільстві та поділився досвідом застосування нового виду спеціальних заходів протидії насильству – обмежувального припису Т.в.о. заступника начальника управління превентивної діяльності, начальник відділу дільничних офіцерів поліції ГУНП України в Тернопільській області Василь Дідух розповів про повноваження органів Національної поліції у сфері реалізації державної політики запобігання та протидії домашньому насильству. Голова Ради адвокатів Тернопільської області Тарас Будз поділився адвокатською практикою з питань захисту жертв домашнього насильства. Про функції соціальних служб у сфері протидії насильства розповіли заступник директора Тернопільського обласного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді Тетяна Четвертак та, яка відзначила плідну співпрацю у даному напрямку з Тернопільським місцевим центром з НБВПД. Головний спеціаліст відділу сім'ї та молоді Тернопільської обласної держадміністрації Оксана Шуль навела приклади дієвості корекційних програм для кривдників та відмітила їх позитивний результат, підкреслила важливість інформування органів поліції не пізніше однієї доби про факти домашнього насильства, а також поділилась планами створення у 2019 році обласного кризового центру.

Активну участь у роботу круглого столу взяли і представники громадського сектору - голова правління ГО «Інформаційно-правовий центр «Права людини» Олександра Гриньків та консультант-оператор ГО ТМЖК «Відродження нації» Інна Радковська, які відзначили необхідність функціонування «гарячих ліній» по допомозі жертвам насильства.

Керівники місцевих центрів з надання БВПД Тернопільщини Валентина Вербицька, Юрій Гордєєв та Марія Гамбаль розповіли учасникам круглого столу про зміни до Закону України «Про безоплатну правову допомогу» в частині суб'єктів права на вторинну правову допомогу (стаття 14 Закону).

Фахівці обговорили перелік документів, що можуть підтвердити належність особи до категорії «жертва насильства», а відповідно і є єдиною умовою для отримання безоплатної вторинної правової допомоги.

Резюмуючи обговорення учасники заходу акцентували на необхідності ефективної взаємодії державних інституцій та громадських організацій з метою оперативного відновлення порушених прав та захисту законних інтересів дітей та осіб, які постраждали від домашнього чи гендерного насильства.

- 13 червня фахівці центру взяли участь у роботі круглого столу на тему: «Особливості взаємодії органів та служб щодо соціально-правового захисту дітей». Найбільша увага під час обговорення приділялася підвищенню ефективності співпраці судових, правоохоронних та виконавчих органів з системою БПД щодо захисту прав та законних інтересів дітей. Учасниками заходу обговорено проблемні питання та прогалини в правовому регулюванні соціально-правового захисту дітей.

Регіональний центр активно проводив правопросвітницькі заходи в закладах освіти.

Також відбувся навчальний практикум для учнів ЗОШ №11:

- 15 травня проведено навчальний практикум для школярів під назвою «Захищене здорове покоління». Із учнями працювали адвокат, патрульні та медик. Адвокат системи безоплатної правової допомоги Людмила Крічфалушій розповіла про адміністративну та кримінальну відповідальність, поведження у громадських місцях, право на працю. Хлопці та дівчата окремо відпрацьовували із патрульними прийоми для самооборони – шукали болючі точки, випробовували пози та рухи. На медичній локації школярі навчились робити серцево-легеневу реанімацію, а також перев'язки при пораненнях.

- 08 травня студенти спеціальності «Соціальна робота» Тернопільського інституту соціальних та інформаційних технологій знайомились з роботою системи безплатної правової допомоги в Україні в рамках «Дня відкритих дверей». Фахівці Регіонального центру запропонували для опрацювання конкретні кейси з життєвими ситуаціями та дали практичні поради як ефективно спілкуватись з різними категоріями клієнтів. Майбутнім фахівцям розповіли про етапи створення системи БПД в Україні. Студенти дізнались де в Тернопільській області можна отримати безплатну правову допомогу. Відвідувачам центру пояснили різницю між первинною (отримання консультації) та вторинною (складання процесуальних документів та представництво інтересів особи) правовою допомогою. Також гостям детально розповіли про те, як проходить процедура затримання та які дії слід вжити громадянину, коли його затримує поліція, пояснили різницю між поняттями «хабар» та «неправомірна вигода». Кожен має право на освіту без корупції, тому присутнім довели до відома, що треба робити, коли вимагають хабар за іспит чи навчання та роздали відповідні інформаційні буклети.

Розвивається мережа партнерів та незалежних провайдерів надання БПД, налагоджується та розширюється співпраця із ними, у тому числі із громадськими організаціями.

Особливу увагу працівники Центру приділили організації та проведенню робочих зустрічей з органами державної влади, ОМС та неурядовими організаціями:

- 20 червня проведено зустріч з головою та активістами ГО «Джерела громадського здоров'я», де обговорили питання забезпечення доступу до безплатної правової допомоги осіб. Засуджених до позбавлення волі.
- 13 червня фахівці центру взяли участь у роботі круглого столу на тему: «Особливості взаємодії органів та служб щодо соціально-правового захисту дітей». Найбільша увага під час обговорення приділялася підвищенню ефективності співпраці судових, правоохоронних та виконавчих органів з системою БПД щодо захисту прав та законних інтересів дітей. Учасниками заходу обговорено проблемні питання та прогалини в правовому регулюванні соціально-правового захисту дітей.

Представники Регіонального центру активно долучалися до проведення пілотних тренінгів для посадових осіб ОМС, старост територіальних громад з питань удосконалення організації ними надання БППД, проведення семінарів, лекцій в Центрі перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій.

- 11 квітня 2018 року директор Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Тернопільській області Ірина Хондогій провела лекцію для головних економістів управлінь агропромислового розвитку районних державних адміністрацій. Захід відбувся з метою проінформувати про зміни до Закону України «Про безоплатну правову допомогу». Лекція відбулася в Тернопільському регіональному центрі перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій.

- 11 травня Віталій Сольський, менеджер з якості Регіонального центру, провів лекцію для особового складу Управління патрульної поліції на тему «Заборона катування, право на свободу та особисту недоторканість, право на справедливий суд» та про практику Європейського суду з прав людини, що пов'язана з порушеннями зі сторони правоохоронних органів. Патрульним нагадали про необхідність інформування Регіонального центру у випадку затримання особи.

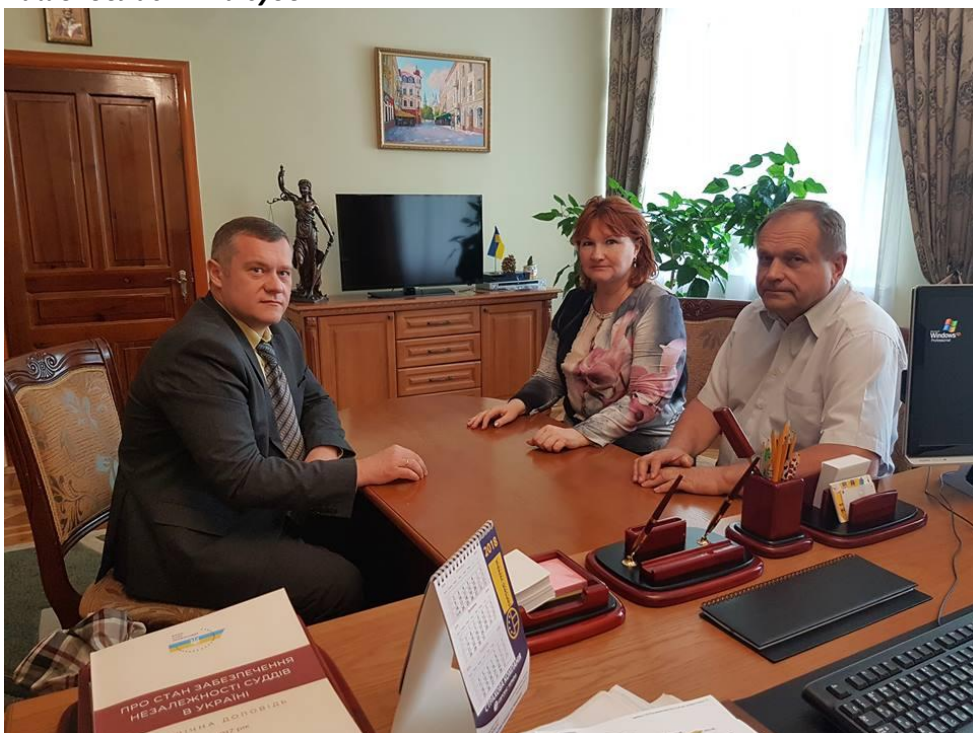

Команда Регіонального центру проводила інформаційно-роз'яснювальні зустрічі, робочі наради, круглі столи, брала участь в навчальних семінарах з працівниками правоохоронних органів.

- 05 червня відбулась робоча зустріч з Регіональним координатором Уповноваженого ВРУ з прав людини Володимиром Шевченком. Захист прав людини – спільне завдання системи безплатної правової допомоги та Уповноваженого Верховної ради України з прав людини. Для реалізації даного завдання укладено Меморандум про співпрацю. Консолідувати зусилля двох загальноукраїнських структур у сфері недопущення порушення прав і свобод людини – основна мета документу. Обговорити продовження співпраці та механізми реалізації меморандуму зібрались заступник керівника Регіонального центру Світлана Бандура, Регіональний координатор Уповноваженого ВРУ з прав людини Володимир Шевченко та менеджер з якості РЦ Віталій Сольський. Спількувались і про розроблення спільних проектів, спрямованих на утвердження верховенства права та посилення гарантій прав і свобод людини, запобігання випадкам порушення прав дітей (зокрема і постраждалих від домашнього насильства чи внаслідок воєнних дій), внутрішньо переміщених осіб та забезпечення їх захисту. Учасники заходу обговорили проведення спільних заходів у рамках право просвітницького проекту «Я МАЮ ПРАВО».

- 16 травня 2018 року в апеляційному суді Тернопільської області відбулась робоча нарада за участю директора Регіонального центру Ірини Хондогій, голови апеляційного суду Тернопільської області Богдана Гірського та заступника голови апеляційного суду Олега Стадника на якій були обговорені проблемні питання, котрі виникають у процесі надання безоплатної вторинної правової допомоги адвокатами Тернопільської області, а також, питання взаємодії між установами надання безоплатної правової допомоги нашої області та судом.

- **Спорт чи наркотики? Життя чи смерть?** - під таким гаслом 26 червня в Тернополі відбулася акція, приурочена міжнародному дню боротьби зі зловживанням наркотиками й їхнім незаконним обігом. Організували захід працівники підрозділу протидії наркозлочинності в Тернопільській області спільно з реабілітаційним психокорекційним центром «Твоя Незалежність», Регіональним центром та ГО «Джерела громадського здоров'я». Підтримати здоровий спосіб життя організатори вирішили дружнім футбольним матчем.

Регіональний центр активно співпрацює з юридичними гуртками навчальних закладів

- 23 квітня 2018 року у Регіональному центрі з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Тернопільській області проходив день «відкритих дверей» для студентів спеціальності «Міжнародне право» Юридичного факультету Тернопільського національного економічного університету. Директор Регіонального центру Ірина Хондогій ознайомила студентів з системою безоплатної правової допомоги, етапами її створення, з їх правом на правову допомогу, яке гарантоване ст.59 Конституції України, основними положеннями Закону України «Про безоплатну правову допомогу», зокрема із суб'єктами права на БВПД, зазначеними у статті 14 Закону. Крім того, студенти отримали тематичні буклети загальнонаціонального правопросвітницького проекту «Я МАЮ ПРАВО!».

Проведення інформаційно-роз'яснювальних та комунікативних заходів

Для належної інформаційно-комунікативної діяльності Регіональний центр продовжує взаємодію з рейтинговими засобами масової інформації (ЗМІ).

У співпраці з друкованими засобами масової інформації Регіональний центр поширив інформаційні матеріали у газетах: «Подільське слово», «Вільне життя», «Досє 102», «Наш день».

Інформаційні матеріали, підготовлені Регіональним центром, розмістили також й інтернет-видання, серед яких: «ПроТернопіль», «Погляд», «Терноград», «НОВА Тернопільська газета», «Місто», «Наш день», «Новини Тернопільщини», «Тернопіль наживо!», «Вільне життя», «Про все», «Про те», «Тернопіль вечірній», «0352. Сайт міста Тернополя», «Сорока», «Політерно», «Тернопільське інформаційне бюро», «Бізнес Компаньйон Тернопіль», «АТО.Today», «ТЕРЕН». Усього за цей квартал опубліковано 12 статей на сайтах інтернет-видань та подано до друку в місцеві газети 4 новини.

Так, Регіональний центр співпрацює з регіональною телекомпанією «TV-4», телеканалом «ІНТБ» та філією ПАТ «Національна телерадіокомпанія України». Відео ролики успішних історій діяльності системи БПД на постійній основі транслюються в ефірі вищезазначених телеканалів.

Окрім того, на офіційному веб-сайті Регіонального центру ведеться постійне висвітлення діяльності Центру, місцевих центрів та бюро, а також кращих практик з роботи адвокатів. Зокрема, за цей квартал на сайті опубліковано 75 новин про проведені центрами та бюро правопросвітницькі заходи, виїзні консультаційні прийоми громадян, проведені тренінги, семінари, навчання і круглі столи тощо.

Відбулося також навчання інтеграторів місцевих центрів. Зокрема, 05 травня відбулось он-лайн навчання інтеграторів місцевих центрів на тему «Зміна комунікаційних векторів системи БПД», де комунікатор Центру проінформував колег про основні моменти взаємодії зі ЗМІ, а також порядок обміну інформаційними матеріалами

місцевих центрів з надання БВПД та Регіональним центром, важливість дотримання вимог при використанні логотипу «Безоплатна правова допомога», а також необхідність висвітлення актуальних правових консультацій в соціальних мережах.

Регіональний центр постійно бере участь у роботі мобільних консультаційних пунктів доступу до безоплатної правової допомоги у територіальних громадах та органах місцевого самоврядування

Зокрема. 03 травня на центральній площі Тернополя проведено зустріч – консультування учасників АТО (44-ої окремої артилерійської бригади) та членів їх сімей.

Фахівці Регіонального центру спільно з працівниками Головного територіального управління юстиції у Тернопільській області організували роботу мобільних консультаційних пунктів на центральній площі міста 01, 19, 26 квітня, 03, 10, 17, 24, 31 травня, 7, 14, 21 червня. Мобільний пункт консультування працює щотижня.

Надання адресної правової допомоги, організація роботи мобільних консультаційних пунктів в спілках УТОГ, УТОС, геріатричних відділеннях.

- 23 квітня 2018 року з метою підвищення правової обізнаності населення у рамках загальнонаціонального правопросвітницького проекту Мін'юсту «Я МАЮ ПРАВО!» директор Регіонального центру Ірина Хондогій та директор Тернопільського місцевого центру Юрій Гордєєв спільно з фахівцями центрів Володимиром Карим та Юрієм Франковим провели правопросвітницьку зустріч - інформування для членів Тернопільської обласної організації Українського товариства сліпих щодо можливостей отримати безоплатну правову допомогу та захистити свої права. Керівники центрів розповіли про те, що таке безоплатна первинна та вторинна правова допомога і як її можна отримати. Під час заходу зацікавлені особи отримали інформацію про діяльність центрів, їх розташування та контактні дані. Крім того, всі бажаючі отримали роз'яснення про зміст права на безоплатну правову допомогу, порядок реалізації цього права, підстави та державні гарантії щодо її надання, які визначаються Законом України «Про безоплатну правову допомогу».

- 05 червня в Чортківській установі виконання покарань (№ 26) проведено День відкритих дверей для представників державних установ, соціальних служб та громадських організацій, де запрошені мали змогу дізнатися про умови утримання засуджених осіб. При спілкуванні особлива увагу звернули на право на безоплатну вторинну правову допомогу засуджених осіб.

Забезпечення належної якості послуг, що надаються клієнтам системи БПД

Проводиться моніторинг дотримання адвокатами Стандартів якості надання безоплатної вторинної правової допомоги у кримінальному процесі в судових засіданнях в судах першої та апеляційної інстанцій.

За результатами моніторингу відмічено дотримання адвокатами Стандартів якості. Так, адвокати з'являються в судові засідання завчасно, проводять бесіду з клієнтом з метою узгодження правової позиції; беруть активну участь під час судового розгляду: заявляють клопотання, допитують учасників процесу, аргументовано виступають в судових дебатах. Порушення Стандартів якості адвокатами не виявлено.

Систематично проводяться бесіди з клієнтами, які, в основному, задоволені роботою адвокатів. Протягом звітного періоду проведено 3 бесіди з клієнтами, а також анонімне анкетування 18 клієнтів. Проведено анонімне анкетування 30 адвокатів.

Протягом звітного періоду адвокатам надавалась методична допомога та консультації з питань правильного складання звітності для оплати послуг та дотримання адвокатами Стандартів якості.

Систематично проводиться робота з узагальнення прикладів успішних адвокатів та кращих судових практик. З цією метою узагальнено та висвітлено в ЗМІ 3 приклади успішного захисту в т.ч. успішні справи, в яких адвокати добились закриття кримінального провадження у зв'язку з відмовою прокурора підтримувати обвинувачення в суді, зменшення кількості епізодів та залишення в силі апеляційним судом виправдального вироку у кримінальному провадженні, де особа обвинувачувалась у вчиненні особливо тяжкого злочину.

Протягом звітного періоду до Регіонального центру скарг від клієнтів на роботу адвокатів не надходило.

Підвищення кваліфікації адвокатів та організація обміну досвідом між ними

Адвокатам систематично надається методична підтримка з метою вирішення проблемних питань, які виникають у них при здійсненні захисту в кримінальних провадженнях та наданні правової допомоги засудженим при виконанні вироку.

1.2. Створення ефективної системи управління правовими знаннями та розвиток людського потенціалу правничої спільноти та партнерських мереж системи БПД

Регіональним Центром проводилося навчання для персоналу МЦ, включно з бюро правової допомоги, у тому числі внутрішнє навчання в РЦ комунікатор-інтегратори та навчальний семінар працівників бюро правової допомоги.

- 29-30 червня для фахівців системи БПД Тернопільщини провели тренінг з розвитку навичок роботи з вразливими групами клієнтів системи безоплатної правової допомоги. Мета тренінгу – розвиток комунікативних навичок для роботи із вразливими групами клієнтів системи безоплатної правової допомоги, зокрема – постраждалих від домашнього насильства та гендерно обумовленого насильства, дітьми, учасниками АТО, внутрішньо переміщеними особами та особами похилого віку.

- 20 червня спільно із бухгалтерами місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги Тернопільської області головний бухгалтер Наталія Гарматій і начальник відділу фінансів Тетяна Кім обговорили питання відряджень, контролю за цільовим використанням коштів місцевих центрів, ведення бухгалтерського, управлінського та статистичного обліків, складення фінансової та бюджетної звітності. Розглянули проекти та пропозиції річних планів діяльності на 2019 рік, висвітлили особливості обліку видатків центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги, ефективність планування і використання бюджетних коштів, а також розглянули окремі питання проведення допорогових закупівель товарів, робіт та послуг за державні кошти через систему Prozorro. Торкнулися теми відряджень, контролю за цільовим використанням коштів та майна місцевих центрів, ведення бухгалтерського, управлінського та статистичного обліків, складення фінансової та бюджетної звітності. Особливу увагу приділено питанню щодо розрахунків з оплати комунальних послуг та енергоносіїв. Окрім того для бухгалтерів Кременецького, Тернопільського та Чортківського місцевих центрів було проведено навчання по складанню місячної та квартальної звітності до Головного управління Державної казначейської служби України у Тернопільській області в електронному вигляді через автоматизовану систему подання електронної звітності «АС Є-Звітність».

Оновлюються та підтримуються в актуальному стані довідково-інформаційної платформи правових консультацій «WikiLegalaid»

- *«Порядок оскарження постанови про закриття кримінального провадження»*
- *«Порядок проведення обшуку»*

З метою забезпечення інформаційного наповнення довідково-інформаційної платформи правових консультацій розроблено 2 консультації

1.3.Децентралізація системи БПД

Відділом моніторингу діяльності місцевих центрів відповідно до плану виїзного спостереження проведено моніторинг діяльності Кременецького, Тернопільського та Чортківського місцевих центрів, а також підпорядкованих їм 14 бюро правової допомоги. Застосовувались методи дослідження документів, телефонне опитування клієнтів. Анкетування суб'єктів права на безоплатну правову допомогу, а також звернення «таємного клієнта».

Моніторинг проводився за наступними напрямками:

- *надання безоплатної первинної правової допомоги та безоплатної вторинної правової допомоги;- проведення правопросвітної роботи;*
- *якість роботи з клієнтом в частині доступу до безоплатної правової допомоги;*
- *здійснення представництва у судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами;*
- *надання доступу до електронних сервісів Мінюсту;*

- взаємодія з іншими суб'єктами надання безоплатної первинної правової допомоги;
- участь у реалізації грантових проектів;
- стан матеріально-технічного забезпечення центру;
- управління персоналом місцевого центру;
- вивчення та аналізу інформації про виконання місцевими центрами річних планів з надання правової допомоги;
- вивчення та аналізу результатів опитування суб'єктів права на безоплатну правову допомогу щодо потреб та рівня їх задоволеності роботою місцевих центрів/бюро правової допомоги;
- інші питання за необхідності.

З метою обговорення та прийняття рішення з формування кошторису, помісячного плану асигнувань, штатних розписів Регіонального та місцевих центрів а також щодо окремих питань діяльності проводяться засідання керівної ради.

1.5 Розбудова комплексної інформаційно-аналітичної системи забезпечення надання безоплатної правової допомоги та впровадження інших новітніх інформаційних технологій.

Для потреб аналізу, планування та моніторингу системи БПД проводиться узагальнення та подання інформації про діяльність центрів, статистичних даних з таких питань:

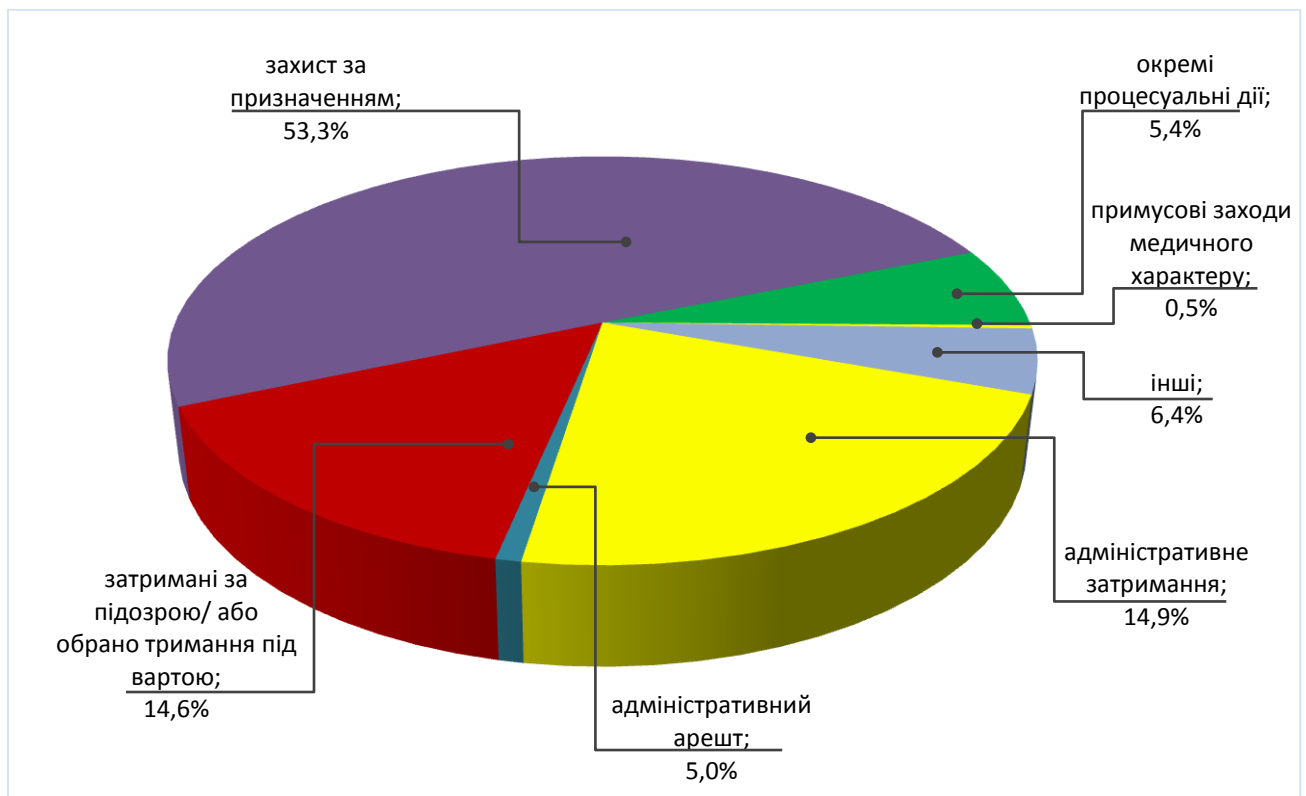
- розподілу справ між адвокатами;
- кількості прийнятих актів;
- кількості складених процесуальних документів;
- кількість доручень працівникам відділів представництва
- кількість доручень за видами в кримінальних справах
- кількість консультувань, кількість звернень для надання БВПД

Розділ II. Результативні показники діяльності.

За оперативною інформацією з 1 квітня по 30 червня 2018 року Регіональним центром з надання БВПД у Тернопільській області було видано 374 доручення адвокатам для надання БВПД, у тому числі:

- 82 – особам, до яких застосовано адміністративне затримання;
- 3 – особам, до яких застосовано адміністративний арешт;
- 57 – особам, затриманим за підозрою у вчиненні злочину та / або стосовно яких обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою;
- 188 – для здійснення захисту за призначенням;
- 24 – для участі у проведенні окремих процесуальних дій у кримінальних провадженнях;
- 4 – у разі вирішення судом питань під час виконання вироків відповідно до статті 537 КПК;
- 1 – у процедурах з продовження, зміни або припинення застосування примусових заходів медичного характеру;
- 15 – особам, засудженим до покарання у вигляді позбавлення волі, тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців або обмеження волі.

Діаграма 1. Кругова діаграма щодо розподілу осіб за звітний квартал.

З метою підвищення якості надання БВПД регіональним центром **у продовж квітня-червня 2018 року:**

- здійснено моніторинг якості роботи адвокатів у 18 судових засіданнях у кримінальних провадженнях;
- проведено 3 бесід з клієнтами;
- проведено 30 анонімних анкетувань адвокатів;
- проведено 18 анонімних анкетувань клієнтів.